

Budget 2024

**För en trygg och
hållbar framtid**

Med plan för 2025
och 2026

**Växjö
kommun**

Innehåll

Innehåll	2
Inledning.....	4
Fem år i sammandrag.....	6
Vart gick skatten 2022?	7
Befolkningsutveckling.....	8
Hållbara Växjö 2030.....	10
Finanspolitisk inriktning.....	12
Personalpolitisk inriktning	14
Styra och stödja för en hållbar utveckling.....	16
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad	21
Utbilda för ett livslångt lärande.....	24
Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd	28
Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv.....	32
Möjliggöra en aktiv fritid	36
Ekonomisk redogörelse	40
Samhällsekonomiskt perspektiv.....	40
Förutsättningar för Växjö kommun.....	41
Resultat och Kapacitet	41
Risk och kontroll	43
Gemensam finansiering och kommunövergripande poster	44
Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag	44
Personal och pensioner	45

Finansnetto	45
Resultatutjämningsreserv	46
Sammanfattande kommentar i den finansiella analysen	47
Nämndernas nettokostnader och förändring ramar	48
Driftbudgetramar.....	50
Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen.....	52
Finansiella mål för kommunala bolag.....	52
Koncernövergripande investeringsplan	52
Investeringsplan.....	52
Finansiella rapporter	56
Resultatbudget	56
Balansbudget	56
Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning.....	58
Bilaga 2: Presentation per nämnd investeringar 20 miljoner eller mer	60
Bilaga 3: Uppföljning av mål och nyckeltal.....	62
Bilaga 4: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030.....	63

Inledning

En trygg och hållbar framtid

I en orolig tid är det viktigare än någonsin att människor känner att de kan lita på samhället och det offentliga. Våra barn och unga måste kunna känna hopp och drömma om en framtid. Växjö kommuns budget för 2024 innehåller därför flera satsningar som framför allt gynnar våra barn och unga. För att vi ska komma till bukt med segregationen och ojämlikheten krävs en stark välfärd med bra skolor, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv samt att människor har en bostad och ett jobb att gå till.

I Växjö kommun ska invånarna inte ställas mot varandra, alla ska känna att de behövs. Det finns tydliga förväntningar på alla men man ska också få det stöd man har rätt till och behöver. När man på ålderns höst behöver omsorg ska man veta att den finns där och barn ska få den utbildning de har rätt till. Ett starkt hållbarhetsarbete är nödvändigt för en ljus framtid.

En trygg och hållbar framtid är en förutsättning för ett samhälle som håller ihop. När omvärlden är orolig måste samhället vara starkt. Växjö kommun ska tillsammans med civilsamhället, föreningar och näringsliv skapa goda förutsättningar för att Växjö kommun fortsätter vara en bra plats att bo, verka och leva på. Vi måste dock alla jobba tillsammans. Tillsammans kan vi såväl klara klimatomställningen som bryta nyrekryteringen till gängen. Vi ska leva ett gott liv men inte försämra förutsättningarna för kommande generationer. Ingen unge ska lockas av kriminalitet utan i stället veta att framtiden finns i utbildning och arbete.

2024 kommer vara ett år som präglas av en orolig omvärld och ett tufft ekonomiskt läge. Trots det, eller kanske just därför, måste vi satsa på välfärden för att säkra framtiden. Utifrån de särskilda utmaningarna som Sverige och även Växjö kommun står inför kommer denna budget visa ett underskott. Växjö kommun står sig dock starkt och har god ekonomi, att under ett enskilt år göra ett underskott kommer inte att äventyra kommunens ekonomi. Kommunen har fortsatt god soliditet. Vi kommer under en femårsperiod fortsatt nå vårt överskottsmål och även fortsättningsvis ska vi använda skattepengarna med förnuft.

I oroliga tider kan vi inte äventyra välfärden. Vi måste ha ekonomiska resurser för att behålla våra medarbetare. De är kommunens viktigaste tillgång och resurs och utan dem klarar vi inte att ge kommunens invånare den service och de tjänster som förväntas.

I Växjö kommun finns det stor samsyn mellan olika partier i många frågor. För att kunna ta oss igenom de utmaningar som står för dörren behöver vi ha fler breda politiska lösningar. Det är inte tid för splittring och polarisering, vi behöver mer samsyn och tillit till varandra. I Växjö finns ingen plats för egoism och rasism. Här ska alla känna sig välkomna. Det behövs mer solidaritet och mer gemenskap.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har lagt en budget för en trygg och hållbar framtid. Budgeten beskriver vilka satsningar som ska göras och hur arbetet med våra prioriteringar ska ske.

En stark välfärd, ett tryggt, jämlikt och hållbart samhället tar Växjö framåt.

Malin Lauber (S)

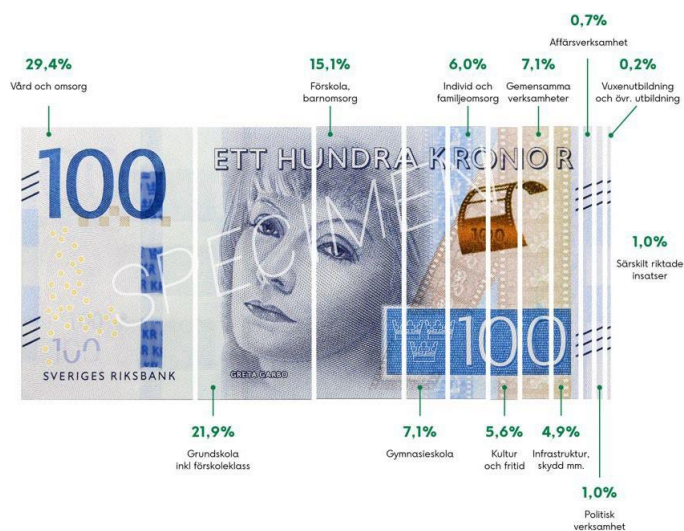
Kommunstyrelsens ordförande

Fem år i sammandrag

Kommunkoncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat, mnkr	504	422	249	113	424
Eget kapital, mnkr	5 691	5 183	4 760	6 096	5 983
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	34	33	53	1 614	1 646
Investeringar, mnkr	850	1 033	1 089	1 374	1 159
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	5	2	123	12	1
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	91	92	95	98	90
Långfristig låneskuld, kr/invånare	88 022	89 604	87 907	73 854	67 780
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/ invånare	58 107	53 448	33 157	47 620	46 857
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	28,2	26,4	25,2	26,4	26,3
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 872	7 849	7 210	7 238	7 220
Antal invånare 31/12	97 081	95 995	94 859	94 129	92 567
Kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat, mnkr	230	234	215	2	108
Verksamhetens resultat, mnkr	74	89	56	-202	-112
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 505	1 449	1 409	1 421	1 706
Verksamhetens kostnader, mnkr	-7 172	-6 782	-6 530	-6 511	-6 535
Eget kapital, mnkr	2 341	2 111	1 877	3 225	3 223
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	12	28	28	1 590	1 624
Nettoinvesteringar, mnkr	256	222	278	251	272
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	5 893	5 572	5 320	5 028	4 861
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	6	5	6	3	4
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	6	4	1	5	8
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	96	96	96	100	99
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	32	30	27,1	27,8	27,1
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Ändrad redovisningsprincip 2019 andelar Kommuninvest: Redovisningsprincipen ändrades gällande uppskrivning av andelar i Kommuninvest (finansiell anläggningstillgång). År 2015 var sista året då uppskrivning skedde. Eget kapital för åren 2016-2018 är minskat med 75 miljoner kronor jämfört med respektive fastställda årsredovisning.

Vart gick skatten 2022?

	Netto-kostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	58	1,0	718
Infrastruktur, skydd mm	288	4,9	3 590
Kultur och fritid	326	5,6	4 067
Förskola, skolbarnomsorg	878	15,1	10 955
Grundskola inklusive förskoleklass	1 274	21,9	15 893
Gymnasieskola	416	7,1	5 193
Vuxenutbildning och övrig utbildning	9	0,2	114
Vård och omsorg	1 712	29,4	21 364
Individ- och familjeomsorg	347	6,0	4 329
Särskilt riktade insatser	61	1,0	759
Affärsverksamhet	39	0,7	487
Gemensamma verksamheter	418	7,1	5 214
Summa	5 826	100,0	72 683

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

Befolkningsutveckling

Försiktigare befolkningstillväxt åren efter pandemin

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet och Växjö kommun har haft en mycket god och oavbruten befolkningsökning sedan 1968. Sett till de senaste 10 åren har befolkningen i Växjö kommun ökat med i genomsnitt 1,4 procent per år. Växjö kommun är nu den tjugoundra största kommunen i riket sett till folkmängd.

Kommunens varaktiga befolkningstillväxt kan tillskrivas flera olika faktorer som bland annat ålderssammansättning, höga invandringstal, nyföretagande, universitetsort, sysselsättningstillväxt, låg sårbarhet inom näringslivet, och hälsa mm. En växande befolkning påverkar bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete.

Sedan Coronapandemin har befolkningstillväxten bromsat in för flertalet regioner i Sverige. Sett ur ett nationellt perspektiv minskade tillväxttakten med en tredjedel under 2022 jämfört med åren innan pandemin. Även för Växjö kommun har befolkningsökningen varit något mer försiktig jämfört med tidigare.

I slutet av 2022 låg folkmängden i kommunen på 97 137 invånare vilket motsvarar en ökning med 1 142 personer eller 1,2 procent jämfört året innan. Det innebär en inbromsning av kommunens befolkningstillväxttakt med nästan 26 procent jämfört med de två senaste åren innan pandemin. I skrivande stund visar preliminära siffror på att inbromsningen i Växjös befolkningstillväxt fortsatt även under 2023. Med drygt 10 veckor kvar av 2023 uppskattas nu befolkningen i Växjö att växa med cirka 500-700 personer.

Under 2022 stod flyttnettot (inflyttade minus utflyttade) för nästan 70 procent av kommunens befolkningsökning samtidigt som de återstående 30 procenten tillskrevs kommunens födelseöverskott (födda minus döda).

I flyttnettot är det inflyttning från utlandet som de senaste åren drivit utvecklingen av befolkningstillväxten, flyttnettot inom länet bidrar positivt, medans flyttnettot på Sverigenivå bidrar negativt.

Efter Coronapandemin har det skett en inbromsning av flyttnettot, vilket till största delen kommer sig av en minskning av inflyttning från utlandet.

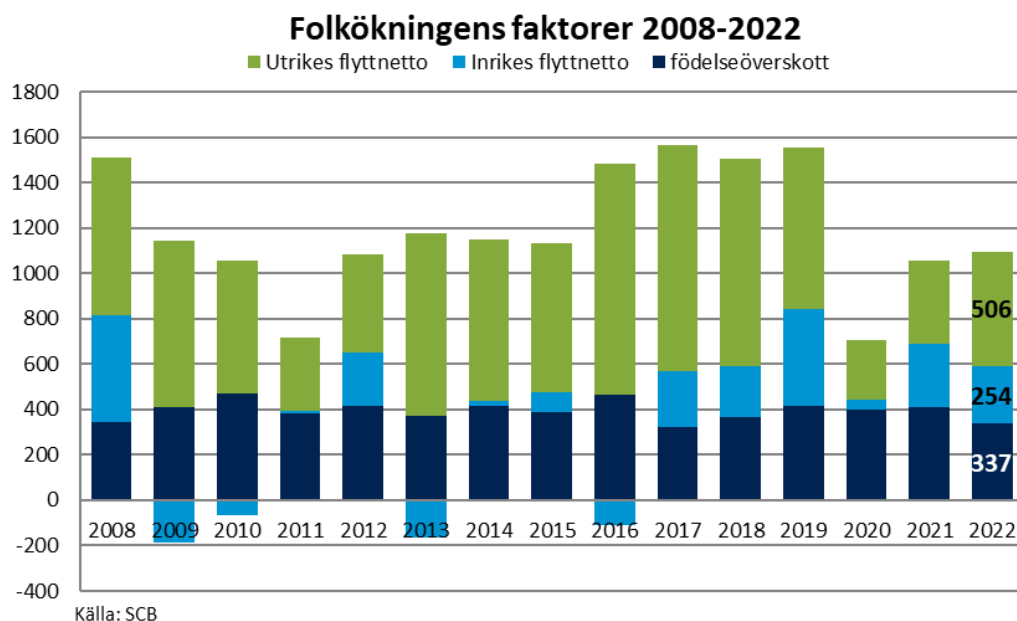
Under 2023 har Skatteverket också fått ett uppdrag där de, i samarbete med Migrationsverket, har utökat sina bosättningskontroller av personer som saknar

uppehållstillstånd men är folkbokförda i Sverige. Detta förklarar med stor sannolikhet den inbromsning som skett i flyttnettot kopplat till invandring under 2023.

Under 2022 föddes totalt 1 048 barn i kommunen, vilket är en minskning med hela 11 procent jämfört med året innan och en minskning med 6,3 procent jämfört med ett genomsnitt för de senaste tio åren.

Födelseöverskottet i kommunen har legat stabilt under den senaste 15 års perioden och bidragit med cirka 400 personer per år till Växjö's befolkningstillväxt. Inbromsningen av antalet födselar under 2022 gjorde dock att tillskottet från antalet födda minus antalet avlidna i kommunen endast landade på +337 personer. Fortsatt relativt låga siffror i födelsetalen under 2023 men också i antalet döda i kommunen pekar på att födelsetallet (födda minus döda) kommer att bidra positivt till befolkningstillväxten i kommunen även detta år men inte i samma takt som tidigare.

Hållbara Växjö 2030

Aldrig tidigare har frågan om hur en hållbar utveckling kan ta form varit så angelägen och framträdande som idag. Kunskapen ökar, kraven höjs, möjligheter omfamnas. Utvecklingen går i vissa stycken visserligen snabbt och på rätt kurs, men samtidigt pekar inget på att vi kan slå oss till ro. Tvärtom. Växjö kommuns hållbarhetsprogram, Hållbara Växjö 2030 – som utgår från Agenda 2030 och de 17 globala målen – etablerades 2019 efter en bred dialog och har sedan dess successivt färgat in styrning och arbetsvardag allt tydligare i Växjö kommunkoncern. Programmet bildar, med sina fem målbilder och nio utmaningar, både ramverk i Växjö kommuns styrmodell och motor för samhällelig förändring. I Växjö kommuns budget, i internbudgetar och affärsplaner genomsyrar Hållbara Växjö 2030 alla processer och riktningssmål. Varje uppdrag ska bidra till att nå våra målbilder.

Hållbara Växjö 2030 följs upp i nyckeltal och analyser, och varje uppföljning bildar grund för prioriteringar framåt. Systematik och ständiga förbättringar är givna ledstänger. I förutsättningarna ingår att programmet följs upp i särskilt omfattande fördjupade analyser vid tre tillfällen – 2022, 2026 och 2030. Tack vare den fördjupade analysen 2022 har vi ett gediget kunskapsunderlag som hjälper oss att förstå vårt nuläge och planera för framtiden. Vi vet mer om status för målbilderna klimat- och miljösmart, tryggt och tillitsfullt, rättvist och ansvarstagande, växande och inkluderande, och grönt och hälsosamt. Den fördjupade analysen ger oss möjlighet att förstärka svaga punkter.

Många av utmaningarna är komplexa – klimat, folkhälsa, segregation, demokrati, transporter, avfall, brottslighet, trygghet och biologisk mångfald. Flera av utmaningarna är dessutom globala. Men hur globala de än är i sin spännvidd, är det på lokal nivå som de kristalliseras och måste mötas i vardagen. Ofta sker nytänkande i konstellationer som spänner över flera organisatoriska, kompetensmässiga och sektoriella gränser. Det finns skäl att utforska behov och söka nya lösningar tillsammans – kommuner, näringsliv, ideell sektor, akademi och medborgare. Sammantaget tyder allt på att omställningen till ett hållbart samhälle kräver en mix av samverkan, beteendeförändringar, nya förhållnings- och arbetssätt, nya metoder och teknisk utveckling.

År 2030 är Växjö kommun en hållbar kommun, där målbilderna i hållbarhetsprogrammet inte längre är målbilder utan i stället beskriver ett nuläge. Vägen dit har inneburit ett kreativt förlopp där invånare, civilsamhälle och näringsliv har medskapat samhällsutvecklingen.

Hållbara Växjö 2030 gör Växjö kommun till en förebild för det hållbara samhället.

Finanspolitisk inriktning

Växjö kommuns ekonomi ska präglas av god ekonomisk hushållning och varje generation ska ta ansvar för sina kostnader. Kommunens ekonomi är starkt beroende av konjunkturer. Det medför att vi behöver ha överskott i goda tider för att kunna möta de sämre tiderna utan drastiska åtgärder i verksamhet eller ekonomi.

Delar av 2023 års överskott föreslås läggas i resultatutjämningsreserven (RUR). Den ger oss möjlighet att möta tillfälliga förändringar på såväl intäktssidan som på kostnadssidan vilket skapar en större stabilitet för de kommunala verksamheterna. Budgetåret 2024 kommer att präglas av hög inflation, höga räntor och högre pensionsavsättningar. De högre kostnaderna för pensionerna förväntas vara tillfälliga och utgör synnerliga skäl för att besluta om en budget med underskott.

Svagheter i regelverk och kontroll skapar utrymmen för stora och felaktiga utbetalningar av skattemedel. Ekonomiska brott mot välfärden skadar inte bara förtroendet, det riskerar också att finansiera organiserad kriminalitet. För att stärka arbetet mot välfärdsbrott ska bättre samordning ske.

En investeringsbudget för nämnder och bolag beslutas med plan för kommande två budgetår. Den beslutade ramen med objekt ska ge nämnder och styrelser förbättrade förutsättningar att prioritera planerade investeringar och det ekonomiska utrymme det ianspråktar. Investeringarna görs för kommande generationers behov av välfärd och ska göras inom ramen för hållbarhet och klimat. Finanspolitiken ska vara såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt hållbar.

God ekonomisk hushållning

Den mest grundläggande tryggheten är att kommunens invånare erbjuds en stark och fungerade välfärd, oavsett var i kommunen man bor. Bra villkor för våra invånare och medarbetare, samt skola och omsorg av hög kvalitet, genererar ekonomiska och sociala vinster på såväl kort som lång sikt.

Alla kommunala bolag ska i så stor utsträckning som möjligt använda sig av gröna lån och lån för social hållbarhet.

God ekonomisk hushållning innehåller ett finansiellt mål samt ett antal nyckeltal för god ekonomisk hushållning. För att anse att kommunen har en god ekonomisk hushållning ska det finansiella målet vara uppfyllt och minst hälften av nyckeltalen gå i positiv riktning eller ligga i nivå med jämförbara kommuner.

1. Överskottsmål

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

2. Ekonomisk hushållning

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser.

Personalpolitisk inriktning

Makt och inflytande över sitt arbete

Växjö kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare dit många söker sig. Kommunens medarbetare ska känna att de har makt och inflytande över sin arbetssituation. Arbetet med tillitsbaserat ledarskap och psykologisk trygghet på arbetsplatserna ska fortsätta att utvecklas.

Goda arbetsvillkor och en möjlighet att utvecklas i sitt yrke är grundläggande för att välfärden ska hålla en hög kvalitet och en förutsättning för att kommunen ska klara av att säkra den framtida kompetensförsörjningen. Den som väljer att ta en anställning i Växjö kommun ska ha schyssta anställningsvillkor och få arbetslivet att gå ihop med resten av livet. De ofrivilligt delade turerna, där anställda tvingas arbeta två arbetspass på en dag, ska på sikt bort utan att medarbetarna ska behöva kompensera det med arbete på fler helger. Fler ska uppmuntras att öka sin sysselsättningsgrad och fler ska erbjudas att jobba heltid. Om fler medarbetare arbetar heltid, kan rekryteringsbehoven minska, jämställdheten öka och attraktiviteten som arbetsgivare stärkas.

Andelen nöjda medarbetare ska öka och långtidssjukfrånvaron ska minska. En förtroendefull samverkan mellan kommunen och de fackliga organisationerna ska prioriteras. De fackliga organisationernas synpunkter ska tas till vara och dialogen med dem fördjupas.

Arbetet med jämställdhet på kommunens arbetsplatser genom fortbildning och samtal ska fortsätta och chefstätheten ska kartläggas ur ett jämställdhets- och arbetsmiljöperspektiv.

Rekryteringsbehovet till kommunala tjänster är stort och vi behöver säkerställa vår egen kompetensförsörjning. För att öka möjligheten för nya karriärvägar och ökad kvalitet i arbetet behöver fler av våra anställda fortbildas i det svenska språket. Kompetensväxling ska möjliggöras vid behov så att fler kan utvecklas till att ta nya befattningar.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Genomlysning av arbetsvärdering och utveckling av lönekartläggning	Rättvist och ansvarstagande	Växjö kommun har friska medarbetare	KS	0,2 mkr
Kartlägg chefståtheten i koncernen ur ett jämställdhets- och arbetsmiljöperspektiv	Rättvist och ansvarstagande	Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	KS	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. Växjö kommun har friska medarbetare	<ul style="list-style-type: none"> a) Andel pass med delade turer i förhållande till totalt antal pass b) Andel anställda som nyttjar friskvårdsbidrag c) Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) d) Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) e) Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) f) Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%) g) Sjukfrånvaro mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro bland anställda, kommun, andel (%)
2. Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	<ul style="list-style-type: none"> a) Andel anställda som arbetar deltid (%) b) Anställda utrikes födda, kommun, balanstal c) Temperaturmätaren

Styra och stödja för en hållbar utveckling

En framgångsrik omställning förutsätter att alla invånare, företag och besökare ges så goda förutsättningar som möjligt för att leva sina liv utan att slita på planeten. Det ska vara lätt att delta i och bidra till en hållbar utveckling.

För att begränsa klimatförändringarna så behöver Växjö kommun minska sitt klimatavtryck. Utsläpp från transporter orsakar Växjö kommuns största direkta klimatutsläpp. Därför behöver vi öka transporteffektiviteten och ge bästa möjliga förutsättningar för nyttjande av förnybara bränslen, cykel- och kollektivtrafik.

För att identifiera även de konsumtionsbaserade utsläppen, så långt som det är möjligt, så ska arbetet med kommunens koldioxidbudget utvecklas. Utifrån det kan arbetet med att minska utsläpp där det är som störst accelereras.

Vi sätter särskilt fokus på att barn och unga ska få inflytande över sina liv och möjlighet att delta i samhället. Barnperspektivet ska vara centralt i Växjö kommuns arbete och därför ska barnbokslut införas. Barn och ungas hälsa ska kartläggas och insatser identifieras. Jämställdhetsintegrering ska utvecklas.

Vi behöver ta krafttag för att samla oss kring ungas situation, stärka deras möjligheter till delaktighet och förhindra att de hamnar i utanförskap, våld eller att de rekryteras till kriminalitet. Det strategiska brottsförebyggande arbetet ska förstärkas och kompletteras med fler arbetsmetoder och en särskild satsning på brottsförebyggande insatser riktade mot yngre genomförs.

Växjö kommun ska ha en aktiv roll i det svenska totalförsvaret. En plan för ökad krisberedskap införs och planeringsförutsättningarna för en höjd beredskap förbättras.

Varje år gör Växjö kommun, dess förvaltningar och bolag inköp för ungefär 3 miljarder kronor. Upphandling i kommunen ska vara ett verktyg för att genomföra målen i hållbarhetsprogrammet, använda skattepengarna väl och göra det enkelt för både små och stora företag att lämna anbud. Alla förvaltningar och bolag ska arbeta efter ett hållbart inköpsbeteende. Det dynamiska inköpssystemet förenklar för mindre lokala företag och upphandlingarna blir mer flexibla. Arbetet med att utveckla systemet fördjupas för att förenkla ytterligare för det lokala näringslivet.

För att hushålla med utgifterna ska alla förvaltningar och bolag öka digitaliseringen. Kommunens totala lokalutnyttjande ska renodlas och effektiviseras.

Flera delar av den kommunala verksamheten har tidigare centraliserats med syfte att skapa en mer effektiv organisation. Effekterna av dessa beslut ska utvärderas och ge förslag på möjliga decentraliseringar.

För att förhindra välfärdsbrottslighet och att oseriösa aktörer utnyttjar kommunala medel för egen vinning ska arbetet mot välfärdsbrott samordnas och utvecklas.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Intensifiera arbetet med att minska utsläpp av koldioxid från transporter och öka transporteffektiviteten i kommunen	Klimat- och miljösmart	Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med låg påverkan på miljö och klimat	KS	0.5 mkr
Utveckla kommunens koldioxidbudget	Klimat- och miljösmart	Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med låg påverkan på miljö och klimat	KS	Inom ram
Inför barnbokslut	Rättvist- och ansvarstagande	Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	KS	Inom ram
Stärk Växjö kommuns strategiska brottsförebyggande arbete	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS	Inom ram
Utveckla former för invånardialoger med särskilt fokus på barn och ungdomars inflytande i samhället	Rättvist- och ansvarstagande	Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	KS	0,2 mkr

Kartläggning och kraftsamling för barn och ungas hälsa	Grönt och hälsosamt	Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	Alla nämnder, alla bolag	Inom ram
Utvärdera effekterna av genomförda centraliseringar och ge förslag på möjliga decentraliseringar	Växande och inkluderande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS	Inom ram
Hållbart inköpsbeteende i förvaltningar och bolag	Klimat och miljösmart	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS	Inom ram
Utred förbättrade planeringsförutsättningar för höjd beredskap	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS	Inom ram
Samordning mot välfärdsbrott	Tryggt och tillitsfullt	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS	0,7 mkr
Utökad digitalisering	Växande och inkluderande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	Alla nämnder, alla bolag	Effektivisering 0,5 mkr
Renodla och effektivisera lokalutnyttjande	Växande och inkluderande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	Alla nämnder, alla bolag	Effektivisering 3 mkr

Krisberedskapsplan	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS	Inom ram
Effektiv överhead-organisation	Växande och inkluderande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	Alla nämnder	Effektivisering 15,8 mkr
Stärk arbetet med brottsförebyggande insatser riktade mot yngre	Trygghet och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	NAV/KS	1 mkr

Mål	Nyckeltal
1. Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	<ul style="list-style-type: none"> a) LUPP, andel (%) som uppger att de mår ganska bra eller mycket bra b) LUPP, har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt c) Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
2. Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	<ul style="list-style-type: none"> a) Segregationsbarometern: ojämlikhetsindex b) Trygghetsmätningen: Konkret känsla av otrygghet c) Anmälda brott om skadegörelse per 1 000 inv d) Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
3. Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt	<ul style="list-style-type: none"> a) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv b) Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år c) Andel förnybar energi, % d) Utsläpp av växthusgaser, kg CO₂e/inv

	<ul style="list-style-type: none"> e) Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%) f) Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
<p>4. Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning b) Kostnader för verksamhetslokaler, andel av budgeten c) Resursindex förskola d) Resursindex kommunal grundskola F-9 e) Resursindex kommunal gymnasieskola f) Resursindex LSS boende och daglig verksamhet g) Resursindex ekonomiskt bistånd h) Resursindex äldreomsorg i) Samt indikatorer bilaga 1

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Fler jobb för minskad segregation

Hela vår gemensamma välfärd bygger på att alla människor bidrar efter förmåga och målet ska vara full sysselsättning. Den som inte har ett arbete ska mötas av en tydlig förväntan och ges förutsättningar för att komma i sysselsättning. Alla som kan arbeta ska arbeta. Arbetsmarknadsinsatserna ska stärkas och bli fler för att personer ska gå från ekonomiskt bistånd till självförsörjning och makt över sina egna liv genom arbete eller ett eget företag. Växjö kommun behöver en bättre fungerande arbetsmarknad där fler inkluderas, hittar sin plats och där företag kan växa och rekrytera kompetent personal.

I företagen skapas viktiga arbetstillfällen och innovationer som tar oss längre fram i samhällsutvecklingen. Växjö kommun ska vara en bra och naturlig samarbetspartner för företagen. Genom att se till att företagsklimatet håller en hög nivå undanröjer kommunen onödiga hinder för företagande. En förutsättning för ett gott företagsklimat är att vi servicesäkrar vår myndighetsutövning och den tillsyn som kommunen utför. Med myndighetsgemensamma insatser motverkar vi osund konkurrens.

Med ett nära samarbete med arbetsförmedlingen, Linnéuniversitetet och näringslivet säkras rätt kompetens för företagen att anställa. Tillgänglig och bra verksamhetsmark tillsammans med smidiga processer, uppsökande arbete och ett gott samarbete leder dessutom till att företag med nya jobb vill etablera sig och att befintliga kan expandera. För att Växjö kommun ska fortsätta vara en attraktiv kommun är det viktigt med en väl fungerande infrastruktur.

Den gröna omställningen av näringslivet behöver accelereras och många företag i Växjö kommun ligger redan i framkant. Fler behöver komma med i utvecklingen och de cirkulära affärsmodellerna lyftas.

Det ska bli enklare för små och medelstora företag att lämna anbud genom att, där det är möjligt, dela upp upphandlingen i mindre delar. Uppföljning av avtal är viktigt. Företag som följer regler ska inte utkonkurreras av företag som medvetet bryter mot gällande avtal.

Personer med funktionsnedsättning behöver ofta särskilda insatser för att komma in på arbetsmarknaden och därmed stärka sin självständighet. Genom att öka antalet

praktikplatser och skapa en mötesplats för sociala företag kan mer göras för denna målgrupp.

Växjö kommun är en fantastisk matdestination med flera goda producenter. Matmässan har varit framgångsrik för Växjös lokala näringsliv och ska utvecklas så att ännu fler besökare kan upptäcka Växjö kommun som matdestination.

Vuxenutbildning med hög kvalitet är avgörande för att människor ska kunna byta riktning i livet. Under året startar vuxenutbildning även i kommunal regi.

Växjö Science Park behåller samma budget som 2023, det vill säga 7,1 mkr.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Fortsätta utvecklingen av Växjö kommun som matdestination	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS	0,35 mkr
Få fler företag att etablera sig för ett växande näringsliv	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS	1 mkr
Myndighetsgemensamma insatser	Tryggt och tillitsfullt	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	SBN	0,9 mkr
Stärk vuxenutbildningens förutsättningar för att klara kompetensförsörjningen	Växande och inkluderande	I Växjö kommun gäller full sysselsättning	NAV	Inom ram
Strategi för verksamhetsmark och lokaler i hela Växjö kommun	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS/SBN	Inom ram
Öka antalet praktikplatser inom Växjö kommun och i näringslivet	Växande och inkluderande	I Växjö kommun gäller full sysselsättning	Alla nämnder, alla bolag	Inom ram
Starta vuxenutbildning i kommunal regi	Växande och inkluderande	Vägen till jobb och etablering ska vara kort	NAV	Inom ram

Öka service för kommunens företagare och invånare genom tidsatta handläggningstider	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	Alla nämnder, alla bolag	Inom ram
Förstärk arbetet med Växjödeklarationen som en mötesplats mellan Växjös företag	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS	0,3 mkr

Mål	Nyckeltal
1. I Växjö kommun gäller full sysselsättning	a) Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) b) Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)
2. Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	a) Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, index b) Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)
3. Vägen till jobb och etablering ska vara kort	a) Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) b) Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) c) Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)

Utbilda för ett livslångt lärande

En skola som ger rätt förutsättningar

När alla människor, oavsett bakgrund, får möjlighet till en god utbildning utjämnas livschanser och vi lägger grunden för ett samhälle som håller ihop. Alla ska få den utbildning de har rätt till. För att öka elevernas måluppfyllelse och minska skolsegregationens negativa effekter kommer resurserna i skolan att öka, med fokus på lågstadiet. Undervisningen i svenska som andraspråk stärks. En särskild insats görs på Araby för att öka kontaktytorna med vårdnadshavare. För att ytterligare öka elevernas måluppfyllelse stärks undervisningsdelen i elevpengen.

För att stärka de kommunala grundskolornas attraktivitet ska deras profilering stärkas och skolorna ges möjlighet att kommunicera kring sin verksamhet.

En frukt under skoldagen är i dag ett naturligt inslag och för att säkerställa att skolan är fri från avgifter ska det serveras frukt i alla kommunala skolor. Elevinflytandet över skolmåltiderna ska öka för fler mätta elever och minskat matsvinn.

Lärarna och rektorernas professioner ska stärkas och ges större tillit. Verksamheten ska präglas av hög kvalitet, likvärdighet och genomsyras av en god arbetsmiljö för både medarbetare och elever.

Alla skolor och förskolor ska ha en miljö där barn och elever med NPF-problematik och andra funktionsnedsättningar ges rätt förutsättningar.

I förskolan läggs grunden för ett livslångt lärande. Arbetet med att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn att klara skolan måste starta redan i förskolan. Tiden för allmän förskola utökas och ytterligare en förskolebuss tas i drift.

Oavsett var i kommunen du bor ska det finnas tillgängliga och bra förskolor och skolor. Ett tydligare ansvar ska tas för att möta demografiförändringar och samtidigt säkerställa alla elevers rätt till en bra skolmiljö. Landsbygdsskolorna ska inte avvecklas utan utvecklas för att möta framtidens behov. Skolorna i Växjö kommun ska ha hög kvalitet. Fritidshemmen ska vara en del av den förlängda skoldagen och kan med sin pedagogik bidra till elevers utveckling.

Elever på gymnasiet ska ha möjlighet att genomföra Ungt Företagande och entreprenörskap ska uppmuntras även i grundskolan. En klimat- och miljöinriktning på gymnasieprogram ska utredas.

Barn och ungas hälsa behöver tas på allvar och i det arbetet har skolan en avgörande roll. Tillgängligheten inom elevhälsan ska öka, bland annat genom digitalisering. Elevhälsosamtal och goda möjligheter till fysisk aktivitet i skolan stärker ungas hälsa. Arbetet med skolsocionomer ska fördjupas. För att uppmuntra till rörelse bland elever i grundskolan ska antalet rörelseaktiviteter öka under raster.

Hög skolnärvaro är avgörande för att elever ska utvecklas och nå kunskapsmålen. Resurserna för att stärka närvaron och för att få fler elever tillbaka till skolan ökar. Förstärkning av insatser mot hög skolfrånvaro genom bland annat att fler elever kan ta del av återvändarskolan. Skolan ska bereda dem en möjlighet att komma tillbaka till skolan och fortsätta sin utbildning. Återvändarskolan ska utvärderas.

Kulturskolans verksamhet ska fortsätta utvecklas och stärkas runt om i kommunen och göras tillgänglig för fler barn och unga. Studio 17:s verksamhet säkerställs och utökas. Barnens kulturella upplevelser i förskolan och grundskolan ska öka.

Studie- och yrkesvägledning ska stärkas genom hela grundskolan.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Öka elevernas måluppfyllelse med fokus på lågstadiet och minska skolegregationens negativa effekter	Växande och inkluderande	En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver	UN	13 mkr
Säkerställ och utöka Studio 17	Växande och inkluderande	Skolan ska bidra till barn och elevers välbefinnande	UN	1,8 mkr
Stärk undervisningen i Svenska som andraspråk	Växande och inkluderande	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen	UN	2 mkr
Öka kontaktytorna med vårdnadshavare på Araby för att öka måluppfyllelsen i skolan	Växande och inkluderande	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen	UN	Inom ram

Servera frukt i alla kommunala grundskolor	Grönt och hälsosamt	Barn och elevers välbefinnande ska vara gott	SN	3,6 mkr
Öka elevinflytandet över skolmåltider för fler mätta elever och mindre matsvinn	Klimat och miljösamt	Barn och elevers välbefinnande ska vara gott	SN/UN	Inom ram
Stärk kulturskolan	Växande och inkluderande	Barn och elevers välbefinnande ska vara gott	UN	0,8 mkr
Inköp av förskolebuss	Växande och inkluderande	Barn och elevers välbefinnande ska vara gott	UN	0,5 mkr
Stärkt profileringen och kommunikationen av de kommunala grundskolorna	Växande och inkluderande	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen	UN	0,2 mkr
Förstärkning av insatser mot hög skolfrånvaro genom bland annat att fler elever kan ta del av återvändarskolan	Växande och inkluderande	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen	UN	3 mkr
Stärk undervisningsdelen av elevpengen	Växande och inkluderande	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen	UN	14 mkr
Utöka kulturella upplevelser för barn i förskolan och grundskola	Växande och inkluderande	Barn och elevers välbefinnande ska vara gott	UN	0,6 mkr
Utöka den allmänna förskolan	Växande och inkluderande	En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver	UN	4,5 mkr

Mål	Nyckeltal
1. Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen	<ul style="list-style-type: none"> a) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) b) Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%) c) Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal
2. En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver	<ul style="list-style-type: none"> a) Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska, kommunala skolor, andel (%) b) Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) c) Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) d) Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%) e) Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng f) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%) g) Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)
3. Skolan ska bidra till barn och elevers välbefinnande	<ul style="list-style-type: none"> a) Antal elever per skolsköterska b) Antal elever per skolkurator c) Skolenkäten, elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) d) Skolenkäten, elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) e) Skolenkäten, elever i åk 5: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår, andel (%) som svarat "helt och hållet" eller "till stor del" f) Skolenkäten, elever i åk 8: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår, andel (%) som svarat "helt och hållet" eller "till stor del" g) Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Trygghet för kommande generationer

I Växjö kommun ska alla kunna leva ett bra liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Arbetet med en hållbar stadsplanering fortsätter utvecklas. I Växjö växer nya stadsdelar fram och i tätorterna och på landsbygden runt om i kommunen byggs nya bostäder. De som behöver ett nytt boende ska kunna hitta en bostad, kommunala hyresrätter ska ha hyror som fler har råd att betala.

Det ska finnas boendialternativ oavsett hur man vill bo. Utbyggnad utanför Växjö stad ska ske med ett hållbart perspektiv. Kommunen tar ansvar för att möjliggöra utvecklingen genom att ta fram en strategi för våra tätorter. Grön Stadsby-projektet fortsätter med förslag på plats eller område.

Växjö kommun ska verka för att utjämna skillnader i livsvillkor. Boendesegregation ska brytas genom att verka för att alla bostadsområden ska vara attraktiva och genom planering för blandade upplåtelseformer. Barn och ungas möjligheter till lek och rörelse ska ingå i planeringen av staden och tätorterna. Utemiljön på förskolor och skolgårdar ska utvecklas för att säkerställa att alla barn har tillgång till likvärdiga och trygga lekmiljöer. Skolvägar ska vara trygga och säkra med välplanerade cykelvägar och övergångsställen.

Växjö kommun ska vara en förebild vid byggande och renovering och tar tillsammans med byggbranschen ett ansvar för ett mer klimatsmart och cirkulärt byggande. Växjö kommuns fastigheter håller en hög energistandard och kommunen ska eftersträva solceller på kommunala tak. Kommunen behöver en hållbar energiförsörjning. Självförsörjningsgraden av elproduktion behöver öka i kommunen och en pilotanläggning för solvärme ska etableras. Fortsatt utbyggnad av fibernätverk ska prioriteras för att sträva efter att uppnå 100 procent fibertillgång.

Vi investerar för trygga, säkra och klimatsmarta fysiska miljöer som gör Växjö kommun attraktiv. Vi tillför även resurser för att förvalta och utveckla kommunens natur- och parkområden. Folkhälsan stärks genom ett tryggt och kvalitativt utbud när det gäller transport, umgänge och rekreation.

Växjö kommun ska bli en av Sveriges främsta cykelkommuner. Gång- och cykeltrafikanter samt kollektivtrafik ska prioriteras vid investeringar och ges företräde i

stadstrafiken. Tryggheten och säkerheten i den fysiska miljön ska utformas så att gång- och cykelvägar och andra utemiljöer känns trygga för de som vistas i kommunen.

I Växjö kommun ska människor ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd. Vi ska värna vårt vatten och säkerställa att våra vattendrag på sikt uppnår god ekologisk status. Arbetet med att rena sjöarna ska fortgå. Gröna korridorer ska bidra till att säkra kommunens ekosystemtjänster. När staden växer ska vi säkerställa att det finns grönområden och platser för rekreation nära hemmet för alla kommuninvånare. Vi ska fortsätta skydda och utveckla värdefulla kommunala naturområden. Klimatanpassning är en viktig del av vår krisberedskap. Vi växlar upp arbetet med att plantera fler träd, investera i våtmarker och genomföra en skyfallskartering.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Utred beredskapsförråd	Trygghet och tillitsfullt	Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet	KS	Inom ram
Stärk arbetet med klimatanpassning	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	1 mkr
Installera en pilotanläggning för solvärme där överskottet säljs på fjärr/närvärmenätet	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	VEAB	Inom ram
Utred möjligheten att köra fjärr/närvärmeverk i ödrift.	Trygghet och tillitsfullt	Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet	VEAB	Inom ram
Öka insatser för en klimatsmart, attraktiv fysisk miljö	Trygghet och tillitsfullt	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	Inom ram
Ta fram en strategi för våra tätorter	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	Inom ram

Öka tryggheten i Växjö kommun genom fysiska åtgärder	Trygghet och tillitsfullt	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	Inom ram
Landsbygdsråd	Rättvist och ansvarstagande	Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt	KS	0,3 mkr
Inrätta fler naturreservat och stärk grönområdena och dess kvaliteter	Grönt och hälsosamt	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	0,5 mkr
Grön Stadsbyprojektet startar med förslag på plats eller område	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	KS	0,5 mkr
Inför sommargata	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	0,2 mkr
Uppdatera fordonspark	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	Inom ram
Utveckla Växjö som cykelkommun	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	Inom ram
Justera parkeringsbudgeten	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	4,5 mkr

Mål	Nyckeltal
1. Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	a) Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) b) Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%) c) Energianvändning per invånare, kWh/inv d) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv e) Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton

	<ul style="list-style-type: none"> f) Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%) g) Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%) h) Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%) i) Medborgarundersökningen - Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%) j) Elbilsladdpunkter, totalt antal k) Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)
<p>2. Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv. b) Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv. c) Antalet färdigställda bostäder utanför Växjö stad d) Antalet byggrätter i antagna detaljplaner e) Bostäder med bostadsrätter, antal/1000 inv
<p>3. Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter b) Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%) c) Trygghetsmätningen: Konkret känsla av otrygghet d) Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är ljus ute, andel (%) e) Anmälda brott om skadegörelse, antal/1 000 inv.

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Trygghet genom hela livet

En stark välfärd med god omsorg är vägen till trygghet. Alla ska ha rätt till bra stöd och omvårdnad. Kommunens invånare ska kunna förvänta sig en god omsorg. I samarbete med Region Kronoberg ska den nära vården utvecklas.

Valfriheten inom omsorgen ska i högre utsträckning handla om att få välja var man ska bo, hur och när man vill ha sin hjälp. Den som är i behov av omsorg ska ges både inflytande och möjlighet att styra över sin vardag. Äldres fysiska och psykiska hälsa är av största vikt och ska prioriteras.

Runtom i kommunen behövs fler boendialternativ för äldre. Trygghets- och seniorbostäder kan tillskapas genom såväl nybyggnation som ombyggnation. En satsning på utemiljöerna kring några av våra särskilda boenden ska genomföras.

Schyssta villkor för de som arbetar går hand i hand med nöjda äldre och en hög kvalitet i omsorgen. Vidare behöver fler tycka att undersköterskeyrket är tillräckligt attraktivt för att både utbilda sig och stanna kvar i yrket. Kompetensen behöver användas rätt, befintliga yrkesroller behöver utvecklas och differentierade arbetsuppgifter kräver nya kompetenser i verksamheten.

I Växjö kommun ska alla barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning garanteras det stöd de har rätt till. En tolkning av LSS som går i linje med lagstiftarens intentioner om frihet ska värnas, därför behöver LSS-verksamheten stärkas. För att förbättra vår ledsagarservice så införs en personalpool för ledsagare. Både ett korttidsboende för barn samt ett barnboende ska säkerställas.

Missbruksvården ska ha hög kvalitet. Det förebyggande arbetet för att färre ska hamna i missbruk ska utvecklas och insatser sättas in tidigt.

Ett tryggt boende är avgörande för att kunna göra något åt sina livsproblem. Modellen "Bostad först" ska implementeras i kommunen.

Samverkan mellan polisen och kommunen är helt avgörande för att Växjö kommuns invånare ska känna sig trygga. Alla insatser som kan öka tryggheten ska övervägas och prioriteras.

Mäns våld mot kvinnor är så omfattande att det klassas som ett strukturellt samhällsproblem. Kvinnojourerna ska ha en självklar roll i det här arbetet. Arbetet med övergångsboenden för kvinnor som vill lämna destruktiva förhållanden fortsätter.

Växjö kommun ska stärka arbetet med tidiga insatser. Skolsocionomernas arbete med att involvera vårdnadshavare och tydliggöra deras roll i barnens skolgång ska stärkas. Arbetet med familjecentraler i Lammhult och Braås ska intensifieras. Vid beslut om sociala insatser ska barnets bästa alltid vara avgörande.

Stöd och avlastning till anhöriga är en viktig del av såväl det sociala som det förebyggande arbetet och behöver stärkas till fler målgrupper. Fältverksamheten ska fortsätta stärkas och de mobila teamen utvecklas för närvaro i fler kommundelar. Områdesteamens roll ska utvecklas och Tallgården ska fortsätta användas som mötesplats. Arbetet med den fria tiden för unga i Araby ska utvecklas.

En översyn av avgifter inom socialtjänsten och omsorgen ska genomföras i syfte att tillgängliggöra boendestödet

Mångfaldsarbetet i kommunkoncernen ska stärkas genom systematiskt arbete.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Utveckla områdesteamen	Rättvist och ansvarstagande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	KS	0,8 mkr
Översyn av avgifter	Rättvist och ansvarstagande	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	NAV/ON	Inom ram
Stärk skolsocionomernas arbete med vårdnadshavares roll i barnens skolgång	Växande och inkluderande	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	NAV/UN	1 mkr

Intensifiera arbetet med familjecentraler i Lammhult och Braås	Växande och inkluderande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	NAV/UN	Inom ram
Ytterligare tjänst överförmyndarnämnden	Rättvist och ansvarstagande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	ÖFN	0,6 mkr
Robust och flexibel omsorgsorganisation	Trygghet och tillitsfullt	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	18,6 mkr
Utveckla arbetet med den fria tiden för unga på Araby	Rättvist och ansvarstagande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	NAV/KoF/UN	1 mkr
Fortsätt använda Tallgården som mötesplats	Rättvist och ansvarstagande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	NAV	1 mkr
Satsa på utemiljöerna på två särskilda boenden	Grönt och hälsosamt	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	0,3 mkr
Upprätta en personalpool för ledsagning	Tryggt och tillitsfullt	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	1 mkr
Inför modellen bostad först	Rättvist och ansvarstagande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	NAV	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	<ul style="list-style-type: none"> a) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) b) Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) c) Socialstyrelsen, äldre: Andel som upplever måltiden som en trevlig stund d) Brukarbedömning LSS helhet, andel %
2. Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	<ul style="list-style-type: none"> a) Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%) b) Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) c) Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) d) Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen e) Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)

Möjliggöra en aktiv fritid

Alla ska ha rätt till en meningsfull fritid

Mötesplatser där människor från olika delar av samhället träffas skapar gemenskap. Genom satsningar på kultur- och fritidsaktiviteter skapas förutsättningar för ett jämlikt samhälle.

Fritidsbanken tillsammans med satsningen på en föreningslots ger jämlika förutsättningar till rörelse och en aktiv fritid, bättre folkhälsa, hållbart resursnyttjande och meningsfull sysselsättning. Fler sexåringar ska få tillgång till simskola.

Idrottsföreningarna i Växjö kommun utgör en stor del av människors vardag, oavsett om du är aktiv utövare, ideellt engagerad eller åskådare. Såväl elitidrott som breddidrott har en självklar plats i Växjö kommun.

Genom ett utökat sommarlovskort får högstadie- och gymnasieungdomar möjlighet att ta sig mellan aktiviteter och mötesplatser. Det underlättar också för ungdomar att ta sig till ett sommarjobb.

Växjö kommun ska utvecklas som en friluftskommun med ett starkt folkhälsoarbete. Planering av spontan- eller näridrottsplatser ska finnas med i planering när nya områden byggs. Badplatser och friluftsområden ska stärkas i hela kommunen samtidigt som vi fortsätter utvecklingen av Arenastaden i takt med idrottens behov.

Ringsbergsområdet är en del av staden med stor potential och området ska utvecklas med syfte att skapa en plats för rekreation och kreativitet.

Satsningar görs på breddad verksamhet och delaktighet med avseende på kultur, läsfrämjande, demokrati och yttrandefrihet. Med särskilt fokus på barn och unga görs insatser för att lyfta frågor om demokrati och yttrandefrihet. Våra skol- och folkbibliotek når en stor del av kommunens invånare, genom satsningar på deras verksamhet och i samverkan med Det fria ordets hus arbetar vi läsfrämjande.

Fritidsgårdsverksamheten ska utvecklas i hela kommunen för att erbjuda ett mer likvärdigt utbud av aktiviteter för ungdomar oavsett bostadsort och för att nå fler barn och unga.

Tillgängliggörandet och underhållet av kommunens offentliga konst prioriteras som en del i att skapa attraktiva miljöer och jämlik tillgång till kultur. Växjö kommun ska stärkas som en evenemangs- och besökskommun, för det behöver flera aktörer samverka.

Arbetet med att skapa en ny simanläggning på Bäckaslövsområdet fortsätter, samtidigt påbörjas processen för att göra den gamla simhallen vid Växjösjön redo för en ny offentlig verksamhet.

Växjö kommun fortsätter arbeta för att Kronobergs slottsruin ska bli tillgänglig för kommunens invånare och besökare.

Växjö och Co bidrar till att fler evenemang kommer till kommunen. Bolaget får en förstärkning för att kunna vidareutveckla sitt arbete.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningssmål	Ansvar	Finansiering
Satsningar på rörelse och delaktighet på lika villkor i hela kommunen	Grönt och hälsosamt	Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	KoF/UN/NAV pengar till KoF	2,5 mkr
Satsningar på kultur, läsfrämjande och demokrati	Växande och inkluderande	Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	KoF	1,5 mkr
Finansiering av nytt regelverk för stöd- och bidrag	Grönt och hälsosamt	I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar	KoF/ON/KS	0,6 mkr
Projektledning simhallen	Klimat och miljösmart	Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	KoF	0,8 mkr
Aktivt verka för att slottsruinen ska vara tillgänglig för allmänheten	Växande och inkluderande	Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och	KS	Inom ram

		fritidsverksamhet av hög kvalitet		
Utveckla Ringsbergsområdet	Växande och inkluderande	Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	KoF/SBN	0,5 mkr
Utöka sommarlovsresekorten	Växande och inkluderande	Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	KS	0,5 mkr
Stärk Växjö och Co	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS	0,7 mkr
Fritidsgårdsverksamheten ska möta fler barn och unga	Växande och inkluderande	Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	UN	1 mkr
Öka stöden till studieförbunden	Grönt och hälsosamt	I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar	KoF	0,2

Mål	Nyckeltal
1. Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> a) Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år b) Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motions-anläggningar, andel (%) c) Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%) d) Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) e) Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år
2. I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar	<ul style="list-style-type: none"> a) Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%) b) Kommunens stöd till studieförbund, krona/inv, jämförbara kommuner c) Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv d) Deltagare i folkbildning – andel av befolkningen, kommun

Ekonomisk redogörelse

Samhällsekonomiskt perspektiv

Växjö kommun är en del av en global ekonomi och påverkas av såväl den nationella som den internationella utvecklingen. Enligt SKR's ekonomirapport från oktober 2023 beräknas kommunsektorn i Sverige att visa negativa resultat både i år och 2024. I rapporten belyses kommunernas och regionernas ekonomiska situation och förutsättningar på några års sikt. Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos från september 2023 att lågkonjunkturen fördjupas nästa år. Även andra aktörer spår en negativ utveckling under 2024.

Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar, den tidigare covid-19-pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina. En riskfaktor som tillkommit är utvecklingen i och runt Israel. Rysslands anfallskrig mot Ukraina, har främst påverkat Sverige och Europa via högre råvarupriser. För att motverka den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna kraftigt 2022–2023. Låg global tillväxt och en nedgång för svensk BNP i år är konsekvenser av de senaste årens inflations- och ränteuppgång.

Till stor del kommer den högre prisnivån och de högre ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Den höga inflationen ger kraftigt ökade pensionskostnader och höga prisökningar i verksamheterna. Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån.

Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en mycket hög nivå, vilket delvis förklaras av att företag vill behålla personal då det råder brist på många kompetenser. Konjunkturedgången väntas inom kort ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. Detta innebär att både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta kommer att behöva anpassas till en svagare produktion. Sammantaget bedömer SKR att antalet sysselsatta kommer att minska några kvartal framöver men att det sker en återhämtning 2025–2027, dock inte tillbaka till dagens höga nivå för sysselsättningsgraden.

Den höga inflationen påverkade lönerörelsen våren 2023 och innebar att de avtalade lönerna steg i de avtal som tecknades. På arbetsmarknaden som helhet väntas lönerna enligt Konjunkturlönestatistiken höjas med 3,8 procent i år. Även nästa år väntas lönen stiga mer än genomsnittlig ökningstakt.

En ökning av lönesumma, såväl till följd av större antal timmar som högre löne- och pensionsnivåer skapar högre skatteunderlag för kommunerna. Skatteunderlaget ökade starkt 2022, men ökningstakten förväntas under 2023 bromsa in. Under 2024 bedöms lönesumman fortsatt utvecklas svagt vilket bromsar skatteunderlagets tillväxt. År 2025–2027 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin, drivna av konjunkturrell återhämtning och en växande befolkning som lyfter arbetskraften och sysselsättningen. Köpkraften urholkas av höga prisökningar och uppvägs inte av den nominella ökningen av skatteunderlaget – det reala skatteunderlaget minskar. 2025 beräknas det reala skatteunderlaget öka.

Förutsättningar för Växjö kommun

De viktigaste budgetförutsättningarna för Växjö kommun för 2024 – 2026 är utveckling av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag, befolkningsutveckling, lönenivåer, pensionskostnader samt utveckling av den allmänna ränte- och prisnivån. Befolkningsutvecklingen har berörts i tidigare avsnitt och övriga förutsättningar kommenteras i respektive avsnitt nedan. För bedömning av det allmänna prisläget lutar sig Växjö kommun mot prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som publiceras av SKR.

För att beskriva Växjö kommun och kommunkoncernen och förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter: Resultat och Kapacitet, Risk och Kontroll. Modellen ger förutsättningar att utifrån det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat och Kapacitet

Dessa två aspekter svarar på vilken balans kommunen har mellan kostnader och intäkter under året och över tid samt vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt. De nyckeltal som Växjö kommun valt att möta i dessa perspektiv är resultat, nettokostnadsutveckling, skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, finansnetto samt skattefinansiering av investeringar.

Resultat och nettokostnadsutveckling

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatet behöver därför över tiden vara

positivt för att finansiera exempelvis investeringar och pensionsåtaganden. Det är också viktigt att det finns en buffert för att kunna möta konjunktursvängningar.

En stark ekonomisk utveckling de senaste åren ger ett bra utgångsläge för att klara svängningar orsakade av de osäkerheter som tidigare berörts. Även om detta också ger ett större handlingsutrymme de närmaste åren är förutsättningarna för att nå kommunfullmäktiges fastställda finansiella mål utmanande. Höga kostnader för pensioner och en hög nivå på inflation gör att kostnaderna förväntas öka i högre utsträckning än intäkterna.

Efter augusti 2023 lämnades en prognos för helåret som pekar mot ett resultat på 194 miljoner kronor. Den enskilt största förklaringen till resultatet är positiva skatteavräkningar och ett högre regleringsbidrag än budgeterat. Därtill prognosticerade nämnderna sammantaget ett bättre utfall än budgeterat.

2024 beräknas bli ett budgetår med fortsatt hög inflation, höga räntor och höga pensionskostnader. Dessa faktorer gör att ett resultat där intäkter överstiger kostnader bedöms svårt att uppnå utan oönskade konsekvenser på verksamheten. Lagstiftningen ger möjlighet att budgetera med ett underskott för årets resultat om kommunen kan hänvisa till synnerliga skäl. 2024 års höga pensionskostnader förväntas vara tillfälliga och i kombination med en stark finansiell ställning åberopas i denna budget synnerliga skäl för att besluta om en budget med underskott för året.

Årets resultat mnkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	234,0	230,0	25,0	194,0	-106,0	184,0	158,0

Verksamhetens nettokostnader i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning benämns nettokostnadsandel. Måttet visar i vilken mån skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning täcker de löpande kostnaderna. I detta mått ingår inte finansnettot med räntenetto och utdelning från bolagen. Växjö kommun lyfter utdelning från för att finansiera den löpande verksamheten. För att få en mer rättvisande bild av nettokostnadsandelen bör därför även finansnetto vara en del av denna beräkning.

För att klara en hållbar ekonomi bör denna understiga 100 %. Med föreslagen budget beräknas nettokostnadsandelen utvecklas enligt tabellen nedan. Det budgeterade negativa resultatet för 2024 innebär att nettokostnaderna inkluderande finansnettot beräknas överstiga 100%. Som nämnts ovan ger förarbetena till kommunallagen möjlighet till ett planerat underskott under en begränsad tid.

Nettokostnadsutveckling Procent	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	98,7	103,8	102,4	105,7	102,1	102,6
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning och finansnetto	96,2	99,6	98,3	101,6	97,4	97,8

Risk och kontroll

Dessa två aspekter svarar på vilka finns risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet samt vilken kontroll ha kommunen över den ekonomiska utvecklingen. De nyckeltalen som mäts är soliditet, likviditet, nivå på utlåning och borgensåtagande. Kontrollen över ekonomisk utveckling kan fastställas genom budgetföljsamhet och prognossäkerhet.

De senaste åren har präglats av en god följsamhet mot budget, såväl på en övergripande nivå som hos enskilda nämnder. Detsamma gäller säkerheten i lämnade prognoser. I de fall avvikelser mot budget och prognos har förekommit förklaras dessa av oförutsedda händelser eller särskilda satsningar som funnits inom ramen för positiva ekonomiska resultat.

Soliditet

Den långsiktiga betalningsförmågan mäts genom soliditeten som visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändring av tillgångar och skulder. Starka resultat har lett till en god soliditet i Växjö kommun.

Soliditet Procent	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Eget kapital dividerat med totalt kapital	27%	30%	32%	32%	34%

Likviditet

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Likviditet krävs för att klara av stora utbetalningar under året exempelvis löner, hyror, pensioner och större investeringar. Den finansiella beredskapen i Växjö kommun bedöms vara mycket god och beräknas med föreslagen budget bibehållas på en hög nivå.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster

Växjö kommuns verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Dessa poster bildar budgetposten gemensam finansiering.

Budgetposten kommunövergripande poster utgörs av centralt budgeterade kostnader för pensioner och avtalsenlig lönekostnadsökning samt finansnetto och internränta. Bidrag till kommunalförbundet Värends räddningstjänst ingår i denna budgetpost.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster miljoner kronor	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024	2025	2026
Skatteintäkter	4 590	4 739	4 922	5 200	5 425
Inkomstutjämning	1 010	1 096	1 173	1 215	1 288
Kostnadsutjämning	-213	-210	-208	-214	-225
Regleringsbidrag	265	152	299	234	204
LSS-utjämning	51	56	64	65	65
Fastighetsavgift	190	197	194	194	194
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 893	6 030	6 444	6 694	6 951
Pensioner netto (inkl finanskostnad och löneskatt) 1)	-187	-159	-214	0	0
Finansnetto (exkl finansiell kostnad pensioner) 1)	196	381	374	361	360
Löne/entreprenadkompensation samt PO mm	0	-100	-364	-536	-723
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta) för investeringar till och med året före budgetår			-147	-155	-171
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta) för investeringar innevarande budgetår			-23	-31	-34
Internränta 2)	25	35	37	33	39
Värends räddningstjänst	-91	-69	-70	-70	-70
Övriga poster	-60	0	-9	-9	-9
Summa kommunövergripande poster	-117	88	-417	-408	-608
Exploateringsverksamhet	5	63	36	116	108
SUMMA TOTALT	5 781	6 180	6 063	6 402	6 451

1) Finansiell kostnad pensioner ingår ovan inte i posten Finansnetto utan i posten Pensioner. Pensionsbeloppet är ett netto av bruttokostnad och intäkt kalkylerad del av nämndernas PO-pålägg som avser pensionerna.

2) Kommunens nämnder debiteras en intern ränta för kapital som investeras i anläggningar och inventarier. Internräntesatsen är 2,5 procent. Från och med budget 2024 budgeteras både kostnad och intäkt för internränta hos Gemensam finansiering.

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Beräkningen av budgeten för skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos per oktober 2023.

Skattesatsen i Växjö kommun är oförändrad och uppgår under 2024 till 20,19 procent. Medelskattesatsen för kommuner i riket 2023 är 20,67 procent.

Personal och pensioner

Personalkostnaderna är den största kostnadsposten i kommunens samlade budget. Det motsvarar drygt 70 procent av nettokostnaden. Den kalkylmässiga kostnadsökningen för avtalsenlig lönerrevision som ingår budget vilar redan ingångna kollektivavtal samt på en bedömning som Växjö kommun har gjort av kommande lönerörelser.

Pensionskostnaderna är beräknade i enlighet med pensionsadministratörens prognos. Denna beräkning bygger på den modell som enligt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR, anvisas i SKR's riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. En faktor i pensionsberäkningarna är prisbasbeloppet som i sin tur påverkas av inflationstakten. Pensions-kostnaderna beräknas 2024 öka från redan höga nivåer, en ökning som drivs av en hög inflation under 2023. Enligt SKR's senaste ekonomirapport bedöms inflationstakten av olika orsaker (lägre prisökningar, sviktande arbetsmarknad och lägre energipriser) dämpas under nästa år. Detta kommer enligt aktuella bedömningar leda till väsentligt lägre pensionskostnader 2025 och framåt.

Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största del består av utdelning, ränteintäkter vid utlåning och borgensavgifter från de kommunala bolagen samt räntekostnader och finansiell kostnad pensioner.

Finansnetto 1) miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utdelning bolagen	111	246	225	213	213
Borgensavgifter bolagen	68	77	71	73	75
Återbäring kommuninvest	7	3	3	1	3
Ränteintäkter	40	63	90	86	81
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa finansiella intäkter	226	389	389	373	378
Finansiell kostnad pensioner (inkl löneskatt)	-38	-125	-115	-38	-23
Aktieägartillskott Wexnet via VKAB	0	0	0	0	0
Räntekostnader	-9	-7	-13	-14	-17
Övriga finansiella kostnader	-23	-	-2	2	-1
Summa finansiella kostnader	-70	-133	-129	-50	-41
SUMMA TOTALT FINANSNETTO	156	256	259	322	337

Utdelning från bolagen inom VKAB

Utdelning från bolagen bidrar till finansieringen av Växjö kommuns verksamhet.

Utdelning från bolagen Miljoner kronor	*)	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Växjö Kommunföretag AB, VKAB		0,0	16,0	23,0	23,0	23,0
Växjö Energi AB, VEAB koncernen	1)	4,9	99,9	99,9	99,9	99,9
Videum AB		7,5	-	-	-	-
Vidingehem AB	2)	0,0	80,0	75,0	70,0	70,0
Växjöbostäder AB	2)	98,9	-	-	-	-
Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab	3)	0,0	50,0	27,0	20,0	20,0
SUMMA TOTALT		111,3	245,9	224,9	212,9	212,9

Växjö Energi AB

VEAB-koncernen ska enligt ägardirektiv planera för en årlig utdelning om 75 mnkr givet de finansiella målen om en avkastning på totalt kapital överstigande 4,5% och en soliditet överstigande 30%. 2021-2022 har koncernen levererat höga vinster utöver budget samtidigt som utdelningen till ägaren varit låga 4,9 mnkr. Mot denna bakgrund finns kapacitet att lämna föreslagen utdelning för planperioden även om resultatet 2023 för moderbolaget är svagt på grund av låga elpriser och kraftigt stigande priser för biobränsle. Till följd av genomförda prisförändringar och pågående effektivisering återställs VEAB-koncernens resultat från och med 2024 och ägarens finansiella mål uppfylls.

Växjöbostäder AB/Vidingehem AB

Växjöbostäder AB/Vidingehem AB lämnar utdelning till VKAB för vidareutdelning till Växjö kommun. Utdelningen avser finansiering av kommunens bostadsförsörjningsåtgärder som främjar integration och social sammanhållning, samt åtgärder som tillgodoser bostadsbehovet för personer som kommunen har ett särskilt ansvar med hänvisning till 5 § i Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Vidingehem AB har stora utmaningar framöver till följd av inflationen och stigande räntor samt ökat antal outhyrda lägenheter. I rådande marknadsläge är det ännu svårare att bygga i tätorter utanför Växjö och på landsbygden varför uttaget under planperioden successivt minskar.

Växjö Fastighetsförvaltning AB

Av utdelningen från Växjö Fastighetsförvaltning AB, Vöfab på 27 miljoner kronor avser 14 miljoner kronor hyrestillägg från uthyrning av verksamhetslokaler till Växjö kommun. Övrigt utdelningsutrymme genereras i de verksamheter som tillförts Vöfab genom fusionen med Videum AB och ryms inom prognostiserat resultat 2023 samt finansiella mål enligt ägardirektiv.

Resultatutjämningsreserv

Enligt kommunlagen (2017:725 kap 11) ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen och om kommunen har en resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna omfatta hantering av denna. Växjö kommun har en ekonomistyrningsprincip som reglerar

hantering av resultatutjämningsreserv.

Enligt kommunallagen (11 kap 14 §) får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Beslut om disponering av medel från RUR kan göras i samband med budget eller i samband med årsredovisningen.

Två kriterier ska vara uppfyllda. Balanskravsresultatet ska vara negativt och RUR får användas för att nå upp till ett nollresultat. Konjunkturläget bestäms av nivån på ekonomisk aktivitet i förhållande till en trend eller en jämviktsnivå. Vid ett negativt balanskravsresultat och då tecken på en lågkonjunktur föreligger kan kommunfullmäktige besluta att ta RUR i anspråk. Ett riktvärde när detta inträffar är när SKR's senast tillgängliga prognoser för rikets underliggande skatteunderlagsutveckling (årlig utveckling) understiger SKR's senaste prognos för prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Detta innebär att skatteunderlagets utveckling inte fullt ut förväntas täcka den kommunala verksamhetens ökade kostnader.

Resultatutjämningsreserv mnkr	2022	2023
Ingående RUR	0,0	153,0
Reservering till RUR	153	0
Disponering av RUR	0	0
Utgående RUR	153	0

Enligt riktlinjerna får maximalt 114 miljoner kronor disponeras ur RUR under 2023. Återstående medel kan tas i anspråk nästkommande år.

I budget för Växjö kommun 2024 ianspråk tas inte RUR för att täcka budgeterat underskott utan hänvisas i stället till synnerliga skäl.

Motivering synnerliga skäl

Enligt kommunallagen ska en budget upprättas så att intäkter överstiger kostnader. I vissa fall har ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet ansetts vara mycket väl motiverat, vid så kallade synnerliga skäl.

Det är tillåtet att budgetera med ett underskott för årets resultaträkning om man kan hänvisa till synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges några exempel på situationer som kan vara sådana skäl. Ett sådant skäl är en finansiell ställning som är så stark att det är försvarbart med ett planerat underskott som är tillfälligt. Växjö kommuns finansiella ställning är mycket stark. Eget kapital översteg i bokslutet 2022 två miljarder kronor och pensionsskulden inkluderas i balansräkningen enligt fullfonderingsmodellen. Såväl likviditet som soliditet är god och kommunen har inga egna låneskulder.

Det kan även enligt förarbetena finnas andra skäl som i kombination med en god

ekonomisk hushållning motiverar synnerliga skäl. Ett sådant skäl bedöms vara den höga inflationen i Sverige som får en stor påverkan på kommunens pensionskostnader under 2024. Dessa beräknas minska kraftigt från 2025 och det negativa resultatet som budgeteras för innevarande år är därför tillfälligt.

Sammanfattande kommentar i den finansiella analysen

Växjö kommun har en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innehåller ett finansiellt mål samt ett antal nyckeltal för god ekonomisk hushållning. Det finansiella målet, överskottsmålet, bedöms uppfyllas för 2024. Detta trots att resultatet för 2024 budgeteras med ett underskott och som nämnts ovan hänvisas till synnerliga skäl. Tidigare år samt även kommande års beräknade överskott ger kommunen möjlighet att tillfälligt underbalansera budgeten.

Det finns en faktor som enskilt påverkar 2024 års kostnader kraftigt, pensionskostnaderna. Dessa beräknas minska väsentligt från 2025. Mot bakgrund av detta bedöms det inte som försvarbart eller ansvarstagande att vidta åtgärder som får stora oönskade konsekvenser i de kommunala verksamheterna, samt möjligheten att nå våra långsiktiga mål som finns i Hållbara Växjö 2030.

Nämndernas nettokostnader och förändring ramar

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår under 2024 till 161,1 miljoner kronor. Under kommande två år tillförs enligt plan ytterligare 46,0 respektive 74,5 miljoner kronor till nämnderna. Nämnderna tillförs för demografi samt ökade lokalkostnader. Härutöver ges resurstillskott för flera prioriteringar inom olika områden för en starkare välfärd och ett starkt hållbarhetsarbete. Effektiviseringsåtgärder planeras för 2024 avseende effektivare lokalutnyttjande samt overheadkostnader.

Förändring nämnders driftskostnadsram jämfört med föregående budgetår	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2024	2025	2026
Samhällsbyggnadsnämnden			
Resurstillskott	-16,4	0,0	0,0
Effektivisering	1,0		
Summa	-15,4	0,0	0,0
Kommunfullmäktige			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunens revisorer			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,1		
Summa	0,1	0,0	0,0
Kommunstyrelsen			
Resurstillskott	-8,5	0,0	-1,0
Effektivisering	1,0		
Summa	-7,5	0,0	-1,0
Kultur- och fritidsnämnd			
Resurstillskott	-9,7	-8,0	-1,0
Effektivisering	0,7		
Summa	-9,0	-8,0	-1,0
Miljö- och byggnämnden			
Resurstillskott	-0,5	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	-0,5	0,0	0,0
Nämnd för arbete och välfärd			
Resurstillskott	-12,3	-8,0	-7,0
Effektivisering	2,0		
Summa	-10,3	-8,0	-7,0
Omsorgsnämnd			
Resurstillskott	-40,4	-14,5	-13,5
Effektivisering	5,0		
Summa	-35,4	-14,5	-13,5
Servicenämnden			
Resurstillskott	-6,1	-2,0	-2,5
Effektivisering	1,0		
Summa	-5,1	-2,0	-2,5
Utbildningsnämnd			
Resurstillskott	-83,7	-13,5	-49,5
Effektivisering	5,0		
Summa	-78,7	-13,5	-49,5
Valnämnd			
Resurstillskott	-2,1	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	-2,1	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd			
Resurstillskott	-0,6	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	-0,6	0,0	0,0
Ej nämndstilldelad effektivisering 2023-2024	3,5		
SUMMA TOTALT	-161,1	-46,0	-74,5

Driftbudgetramar

Kommunens nämnder och styrelser planerar sin verksamhet utifrån givna budgetramar och koncerngemensamma budgetanvisningar.

Nämndernas driftbudgetramar (1, 3) samt del av kapitalkostnadsbudget (2)	Budget	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2023	2024	2025	2026
Driftram Samhällsbyggnadsnämnden	-200	-124	-124	-124
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-91	-96	-106
Totalt Samhällsbyggnadsnämnden	-200	-215	-220	-230
Driftram Kommunfullmäktige	-12	-12	-12	-12
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Kommunfullmäktige	-12	-12	-12	-12
Driftram Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3
Driftram Kommunstyrelsen	-313	-316	-316	-317
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-5	-5	-6
Totalt Kommunstyrelsen	-313	-321	-321	-323
Driftram Kultur- och fritidsnämnden	-213	-217	-225	-226
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-5	-5	-6
Totalt Kultur- och fritidsnämnden	-213	-222	-230	-231
Driftram Miljö- och byggnämnden	-1	-2	-2	-2
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Miljö- och byggnämnden	-1	-2	-2	-2
Driftram Nämnd för arbete och välfärd	-748	-758	-766	-773
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Nämnd för arbete och välfärd	-748	-759	-767	-774
Driftram Omsorgsnämnden	-1 616	-1 649	-1 663	-1 677
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-2	-2	-2
Totalt Omsorgsnämnden	-1 616	-1 651	-1 666	-1 679
Driftram Servicenämnden	-334	-305	-307	-310
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-34	-36	-40
Totalt Servicenämnden	-334	-339	-343	-349
Driftram Utbildningsnämnden	-2 709	-2 778	-2 792	-2 841
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-10	-10	-11
Totalt Utbildningsnämnden	-2 709	-2 788	-2 802	-2 853
Driftram Valnämnd	0	-2	-2	-2
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Valnämnd	0	-2	-2	-2
Driftram Överförmyndarnämnden	-5	-6	-6	-6
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Överförmyndarnämnden	-5	-6	-6	-6
Ej nämndstilldelad effektivisering	0	4	0	0
SUMMA TOTAL DRIFTBUDGET	-6 155	-6 169	-6 218	-6 293
SUMMA KAPITALKOSTNADSBUDGET (GF)	0	-147	-155	-171

1) Presenteras exklusive kapitalkostnader från 2024, dvs ramen för 2023 inkluderar både drift- och kapitalkostnadsram

2) Totala kapitalkostnaden redovisas i tabell för Gemensam finansiering

3) Ramen per nämnd för 2023 inkluderar från och med budget 2024 tilläggsanslag för löner och entreprenadskompensation. Dessa poster redovisades tidigare under gemensam finansiering.

Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen

De kommunala bolagen är en del av kommunens samlade verksamhet. VKAB-koncernen består av moderbolaget samt fyra helägda dotterbolag.

Finansiella mål för kommunala bolag

Finansiella mål för nästkommande år är fastställda i nya ägardirektiv för Växjöbostäder AB under namnändring till Vidingehem AB samt Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab. På motsvarande sätt kommer kommunfullmäktige att fastställa de finansiella målen i ägardirektiv för Växjö Energi AB.

Koncernövergripande investeringsplan

Investeringsplanen är en översikt av pågående och beslutade investeringar, samt planerade investeringar där det föreligger beslut om utredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

Investeringsplan

Till budget 2024 har en ny investeringsprocess implementerats. Denna process ligger till grund för beslut om investeringar på övergripande nivå. För enskilda investeringar överstigande 20 miljoner gäller fortsatt särskilt beslut i kommunfullmäktige innan arbete påbörjas.

Investeringsplanen är en översikt av beslutade investeringar samt investeringar under politisk beredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

VKAB-koncernen, del av Investeringsportfölj – beslutad

Tabellen visar utgifter kopplade till beslutade investeringar med driftsättningsår budgetåret och planåren.

VKAB-koncernen investeringsplan, mnkr	2024	2025	2026
Växjö Energi AB	204	241	63
Växjö Energi Elnät AB	80	76	66
Wexnet AB	63	65	76
VÖFAB	561	601	578
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>537</i>	<i>587</i>	<i>564</i>
Vidingehem AB	354	425	433
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>104</i>	<i>35</i>	<i>3</i>
Summa	1 263	1 408	1 215

1) Varav största beställare är nämnderna i Växjö kommun

VKAB-koncernen, del av Investeringsportfölj – under politisk beredning

Tabellen visar utgifter kopplade till investeringar under politisk beredning.

VKAB-koncernen investeringsplan, mnkr	2024	2025	2026
Växjö Energi AB	35	130	415
Växjö Energi Elnät AB	0	0	0
Wexnet AB	0	0	0
VÖFAB	15	515	790
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>15</i>	<i>515</i>	<i>790</i>
Vidingehem AB	10	110	61
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>10</i>	<i>110</i>	<i>61</i>
Summa	60	755	1 266

1) Varav största beställare är nämnderna i Växjö kommun

Växjö kommuns nämnder, del av Investeringsportfölj – beslutad

Tabellen visar utgifter kopplade till beslutade investeringar med driftsättningsår budgetåret och planåren. Redovisningen nedan är per nämnd, i rollen som beställare. Investeringen i verksamhetslokaler sker i fastighetsbolag.

Investeringsplan per beställare/nämnd, mnkr	2024	2025	2026
Kultur- och fritidsnämnden	57	92	15
Varav verksamhetslokaler 1)	44	87	9
Övriga investeringar	13	4	6
Nämnden för arbete och välfärd	22	42	6
Varav verksamhetslokaler 1)	21	41	6
Övriga investeringar	1	1	0
Omsorgsnämnden	58	11	6
Varav verksamhetslokaler 1)	58	8	3
Övriga investeringar	0	3	3
Samhällsbyggnadsnämnden	415	377	317
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	415	377	317
Service­nämnden	44	47	47
Varav verksamhetslokaler 1)	4	7	7
Övriga investeringar	40	40	40
Utbildningsnämnden	523	413	461
Varav verksamhetslokaler 1)	469	399	448
Övriga investeringar	54	14	13
Kommunstyrelsen	2	4	4
Varav verksamhetslokaler 1)	1	4	4
Övriga investeringar	1	0	0
Summa	1 121	984	854

1) Investeringar i verksamhetslokaler genomförs nästan uteslutande av Vöfab och Vidingehem

Växjö kommuns nämnder, del av Investeringsportfölj – under politisk beredning

Tabellen visar utgifter kopplade till investeringar under politisk beredning. Redovisningen nedan är per nämnd, i rollen som beställare. Investeringen i verksamhetslokaler sker i fastighetsbolag.

Investeringsplan per beställare/nämnd, mnkr	2024	2025	2026
Kultur- och fritidsnämnden	5	210	210
Varav verksamhetslokaler 1)	5	210	210
Övriga investeringar	0	0	0
Nämnden för arbete och välfärd	0	0	1
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	1
Omsorgsnämnden	10	110	66
Varav verksamhetslokaler 1)	10	110	61
Övriga investeringar	0	0	5
Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	0
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	0
Servicenämnden	0	55	200
Varav verksamhetslokaler 1)	0	55	200
Övriga investeringar	0	0	0
Utbildningsnämnden	46	250	380
Varav verksamhetslokaler 1)	10	250	380
Övriga investeringar	36	0	0
Kommunstyrelsen	0	0	0
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	0
Summa	61	625	857

1) Investeringar i verksamhetslokaler genomförs nästan uteslutande av Vöfab och Vidingehem

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar i sammandrag samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Årets resultat visar förändringen av eget kapital enligt balansräkningen.

Resultatbudget miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1 505	1 263	1 236	1 316	1 308
Verksamhetens kostnader	-7 172	-7 374	-7 872	-7 946	-8 205
Avskrivningar	-152	-150	-173	-203	-233
Verksamhetens nettokostnader	-5 819	-6 261	-6 809	-6 833	-7 130
Skatteintäkter	4 590	4 739	4 922	5 200	5 425
Generella statsbidrag och utjämning	1 303	1 291	1 522	1 494	1 526
Verksamhetens resultat	74	-231	-365	-139	-179
Finansiella intäkter	227	389	387	375	378
Finansiella kostnader	-71	-133	-128	-52	-41
Årets resultat	230	25	-106	184	158

Balansbudget

Balansbudgeten visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång.

Balansbudget miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Anläggningstillgångar	4 406	4 598	4 992	5 219	5 358
Immateriella anläggningstillgångar	10	9	4	1	0
Materiella anläggningstillgångar	2 841	2 880	3 238	3 468	3 608
Finansiella anläggningstillgångar	1 555	1 709	1 750	1 750	1 750
Omsättningstillgångar	2 971	2 331	2 448	2 411	2 444
Förråd med mera	7	6	7	7	7
Exploateringsområden	401	301	441	454	473
Fordringar	946	703	950	950	950
Kassa och bank	1 617	1 321	1 050	1 000	1 014
Summa tillgångar	7 377	6 929	7 440	7 630	7 802
Eget kapital	2 341	2 217	2 558	2 742	2 900
varav årets resultat	230	25	-106	184	158
Avsättningar pensioner	1 388	1 600	1 431	1 360	1 280
Andra avsättningar	119	89	150	150	150
Långfristiga skulder	1 474	1 367	1 050	1 050	1 050
Kortfristiga skulder	2 055	1 656	2 251	2 328	2 422
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	7 377	6 929	7 440	7 630	7 802
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgen och ställda säkerheter	7 910	7 900	8 300	8 300	8 300
Pensionsförpliktelser	15	24	15	14	7

Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning

I kommunallagen fastställs att kommuner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Bilagan beskriver varför nyckeltalen anses ha betydelse för en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning beror på en samlad bedömning av de utvalda indikatorerna. Om hälften av indikatorerna går i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner anses kommunen ha god ekonomisk hushållning. Urvalet utgår dels från att nyckeltalet ska spegla god ekonomisk hushållning, dels att det ska mäta något som kommunen har rådighet över.

God ekonomisk hushållning innehåller ett finansiellt mål samt ett antal indikationer för god ekonomisk hushållning. För att anse att kommunen har en god ekonomisk hushållning ska det finansiella målet vara uppfyllt och minst hälften av indikationerna gå i positiv riktning eller ligga i nivå med jämförbara kommuner.

Indikator	Påverkan på god ekonomisk hushållning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämningsbidrag	För att det finansiella handlingsutrymmet på kort och lång sikt inte ska försvagas sätts resultatmålet på en procent.
Effektiviteten ska vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer	Kostnadseffektivitet i verksamheterna innebär att skattemedel används effektivt, vilket skapar förutsättningar att växa, investera och utveckla verksamheten till nytta för medborgarna.

Förvärvsarbetande invånare 20-64 år (%)	Arbete är en viktig faktor för den enskilde individen samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	Fler med egen försörjning stärker berörda individers inkludering och samhällets sammanhållning. Om fler lämnar 41 ekonomiskt bistånd frigörs resurser till att förebygga utanförskap.
Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning.
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde (lägeskommun)	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning. Att individer kommer till sin rätt oavsett bakgrund bidrar till en positiv samhällsutveckling.
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen samt Växjö kommuns geografiska område	Minskad miljöpåverkan leder till lägre förbrukning av naturresurser och minskade kostnader för hela samhället, på kort och lång sikt.
Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	Genom friska medarbetare når vi högre måluppfyllelse, hälsa för den enskilde och bättre ekonomi.

Bilaga 2: Presentation per nämnd investeringar 20 miljoner eller mer

Presentation per nämnd - investeringar 20 miljoner eller mer.

Nedan presenteras de investeringar med driftsättningsår budgetåret eller planåren som har en total utgift på 20 miljoner kronor eller mer. För dessa investeringar krävs separata beslut i kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
3 nya Fotbollsplaner (ett nytt Råppevallen)	30 000	0	10 000	20 000	0	30 000
Biblioteket ombyggnad	20 000	10 000	10 000	0	0	20 000
Teleborgshallen renovering	50 000	2 000	0	47 997	0	50 000

Servicekommittén

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
IT-investering/hårdvara till verksamheterna	120 000	0	40 000	40 000	40 000	120 000

Nämnden för arbete och välfärd

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Gruppboende Ingelstad	40 000	0	15 000	25 000	0	40 000
Lokal till Parketten (inhyrning/redan ägd lokal)	25 000	0	5 000	15 000	5 000	25 000

Omsorgsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Gruppboende HSB, V Esplanaden	45 000	0	45 000	0	0	45 000

Utbildningsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Anpassad grundskola (träningsskola) - nya lokaler	114 600	15 200	38 000	61 400	0	114 600
Braås skola - anpassningar slöjdsalar, 44:an mm	20 000	0	10 000	10 000	0	20 000
Furutåskolan - nybyggnation skola, kök och sporthall	397 000	30 193	144 807	176 250	40 750	392 000
Gemla förskola - nybyggnation vid Getaskärv	75 794	794	30 000	45 000	0	75 794
Hagavikskolan (kök och sporthall)	383 800	252 879	130 921	0	0	383 800
Inventarier	44 000	0	24 000	10 000	10 000	44 000
Lammhults förskola - byggnation i högstadiets före detta loka	73 500	40 000	33 500	0	0	73 500
Parkvägen Ingelstad - byggnation av ny förskola	60 000	0	0	0	60 000	60 000
Ryttargården - byggnation av ny förskola	80 000	0	0	40 000	40 000	80 000
Tävelsås och Vederlövs - förskola och skola	250 000	0	0	0	250 000	250 000
Ulriksbergsskolan	262 286	217 246	45 040	0	0	262 286
Åby skola - byggnation av kök, basrum och utemiljö	60 464	464	10 000	25 000	25 000	60 464

Samhällsbyggnadsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					2026 Tom budgetperioden
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	
Beläggning, dagvatten m.m 2024	30 000	0	30 000	0	0	30 000
Beläggning, dagvatten m.m 2025	30 000	0	0	30 000	0	30 000
Beläggning, dagvatten m.m 2026	28 100	0	0	0	28 100	28 100
Byte maskiner gata park 2024	20 000	0	20 000	0	0	20 000
Byte maskiner gata park 2025	35 000	0	0	35 000	0	35 000
Byte maskiner gata park 2026	33 200	0	0	0	33 200	33 200
Park, lekplatser m.m 2024	20 400	0	20 400	0	0	20 400
Park, lekplatser m.m 2025	35 000	0	0	35 000	0	35 000
Park, lekplatser m.m 2026	42 000	0	0	0	42 000	42 000
Trafiksäkerhet, cykelfrämjande 2024	40 000	0	40 000	0	0	40 000
Trafiksäkerhet, cykelfrämjande 2025	32 000	0	0	32 000	0	32 000
Trafiksäkerhet, cykelfrämjande 2026	40 000	0	0	0	40 000	40 000
Anläggningstillgång 2024	96 742	0	96 742	0	0	96 742
Anläggningstillgång 2025	123 000	0	0	123 000	0	123 000
Anläggningstillgång 2026	58 000	0	0	0	58 000	58 000
Förnyelse bef ledningar 2024	40 000	0	40 000	0	0	40 000
Förnyelse bef ledningar 2025	34 000	0	0	34 000	0	34 000
Förnyelse bef ledningar 2026	35 000	0	0	0	35 000	35 000
Höjd driftsäkerhet 2024	83 500	0	83 500	0	0	83 500
Utrustning avlr/pumpstation 2025	29 800	0	0	29 800	0	29 800
VA anläggningar 2024	41 430	0	41 430	0	0	41 430
Vattenförsörjning B/R 2024	21 000	0	21 000	0	0	21 000
Vattenförsörjning B/R 2025	50 000	0	0	50 000	0	50 000
Vattenförsörjning B/R 2026	64 000	0	0	0	64 000	64 000

Bilaga 3: Uppföljning av mål och nyckeltal

Växjö kommun arbetar i processer utifrån vad vi levererar till Växjöborna. För att hålla hög kvalitet och säkerställa en god ekonomisk hushållning har varje process riktningsmål som utvärderas med nyckeltal för dels resultat och kvalitet, dels kostnadseffektivitet. Nyckeltalen bidrar också till att definiera målens innehåll. Nyckeltal för individdata redovisas uppdelat på kön där det bedöms relevant.

Växjö kommun ser alltid möjlighet till förbättring. Målen indikerar därför en riktning och måluppfyllelsen utvärderas sammantaget och över tid.

Bedömning av måluppfyllelse baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål. Nyckeltalens utfall bedöms i två perspektiv; utveckling över tid och i jämförelse med det genomsnittliga utfallet för städerna i kommungruppen större stad (Kolada). Den samlade måluppfyllelsen bedöms genom poängsättning baserad på utfallet i de underliggande nyckeltalen enligt ovan.

Måluppfyllelse anges med röd, gul respektive grön färgindikation i anslutning till varje mål i del- och helårsrapporteringen. Röd indikerar en icke acceptabel nivå, gul indikerar en tillfredsställande nivå och grön indikerar hög måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse kompletteras med processägarens samlade analys av verksamhet och prestation.

Måluppfyllelsen kan variera över tid beroende av faktorer inom och utom organisationens kontroll.

Målet för ekonomisk hushållning i den finanspolitiska inriktningen följs upp genom samtliga kostnadseffektivitetsmått som kopplats till respektive mål. Om hälften av nyckeltalen för effektivitet har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner bedöms målet gå i rätt riktning. Målet är utgångspunkten för den koncerngenomgripande översynen av resursanvändningen som genomförs under innevarande mandatperiod. Effektivitetsnyckeltalen följs dessutom upp i respektive process.

Bilaga 4: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030

Målbild	Nyckeltal
Rättvist och ansvarstagande	Andel elever i åk 8 som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, %
Rättvist och ansvarstagande	Invånare 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)
Rättvist och ansvarstagande	Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)
Rättvist och ansvarstagande	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
Rättvist och ansvarstagande	Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
Rättvist och ansvarstagande	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)
Rättvist och ansvarstagande	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
Växande och inkluderande	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
Växande och inkluderande	Förvärvsintensitet, utrikes födda 20-64 år, andel (%)
Växande och inkluderande	Demografisk försörjningskvot
Växande och inkluderande	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)
Växande och inkluderande	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)
Växande och inkluderande	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)
Växande och inkluderande	Nettoökning av antal företag, antal
Växande och inkluderande	Befolkningsutveckling utanför Växjö tätort, antal
Växande och inkluderande	Tillgång till samhällsservice (antal tätorter med minst 3 av förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning i orten)
Växande och inkluderande	Utsläpp av växthusgaser i relation till bruttoregionalprodukt, kg/tkr
Växande och inkluderande	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)

Växande och inkluderande	Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv
Växande och inkluderande	Bruttoregionprodukt, kommun (BRP), 1000 kr/invånare
Klimat- och miljösmart	Areal åkermark, hektar
Klimat- och miljösmart	Fosforhalt i Åsnens utlopp, µg/liter
Klimat- och miljösmart	Andel förnybar energi, %
Klimat- och miljösmart	Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år
Klimat- och miljösmart	Kadmium i inkommande avloppsvatten till Sundet, kg/år
Klimat- och miljösmart	Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv
Klimat- och miljösmart	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare
Klimat- och miljösmart	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
Klimat- och miljösmart	Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)
Klimat- och miljösmart	Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)
Klimat- och miljösmart	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv
Klimat- och miljösmart	Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv
Klimat- och miljösmart	Andel elever i klass F-6 som cyklar och går till skolan, %
Tryggt och tillitsfullt	Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 inv
Tryggt och tillitsfullt	Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv
Tryggt och tillitsfullt	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv
Tryggt och tillitsfullt	Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras ofta av ensamhet, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare med fetma, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Skyddad natur totalt, andel (%)

Grönt och hälsosamt	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)
Grönt och hälsosamt	Årsmedelvärde av partiklar PM10 µg/m ³ luft
Grönt och hälsosamt	Total betesmark, hektar
Grönt och hälsosamt	Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)